

HARUT VE MARUT -2

Harut ile Marut'un Zühre ile Olan Küssası¹

Sihir ve Fitne

Ayette yer alan (Sihir ve Fitne) kelimeleri hakkında da açıklama yapmamız gerekecektir. Önce ilgili ayete bir bakalım, bu ayet bağlamında ne gibi yorumlara yer verilmiş, bunları aktaralım, sonrasında da sihir hakkında bilgi vermeye çalışalım, Yüce Allah şöyle buyuruyor:

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمٍ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٌ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَازُوتَ وَمَازُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

Süleyman'ın hükümranlılığı hakkında onlar, şeytanların uydurup söylediklerine tâbi oldular. Halbuki Süleyman sihir yapıp kâfir olmadı. Lâkin şeytanlar kâfir oldular. Çünkü insanlara sihri ve Babil'de Hârut ile Mârut isimli iki meleğe indirileni öğretiyorlardı. Halbuki o iki melek, herkese: Biz ancak bir fitneyiz, sakın yanlış inanıp da kâfir olmayasınız, demeden hiç kimseye (sihir ilmini) öğretmezlerdi. Onlar, o iki melekten, karı ile koca arasını açacak şeyleri öğreniyorlardı. Oysa büyücüler, Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler. Onlar, kendilerine fayda vereni değil de zarar vereni öğrenirler. Sihri satın alanların (ona inanıp para verenlerin) ahiretten na-

sibi olmadığını çok iyi bilmektedirler. Karşılığında kendilerini sattıkları şey ne kötüdür! Keşke bunu anlasalardı! (Bakara 2/102)

İbn Kesir, konu ile ilgili bu ayet hakkında şu bilgilere yer veriyor: "Kurtubî diyor ki, İbn İshak'ın dediğine göre Resulullah (s), Süleyman'ı (a) nebilerden bir nebi olarak zikredince, yahudiler, 'Muhammed, Süleyman'ın bir nebi/peygamber olduğunu ileri sürüyor. Oysaki o, bir nebi/peygamber değildi. O bir sahir, bir büyücü idi' demeleri üzerine işte yukarıda metin ve mealini verdiğimiz ayet nazil olmuştur."

Ayette geçen "Şeytanlar" ifadesinden kasıt, meşhur olan mutlak anlatımla bunların cin şeytanları olmaları ihtimali yanında, insan şeytanları olmaları ihtimali de bulunmaktadır. Çünkü şeytanlaşan bu insanlar öylesine azgınlaşıp hak olan yoldan sapmışlar ki, sonunda küfre girdiler, akla hayale gelmedik gizli işler/dolaplar çevirmeye başladılar. İşte bunun içindir ki yüce Allah teşbih/benzetme misali ile onları da mutlak ifade ile "Şeytanlar" diye dile getirmiş oldu.

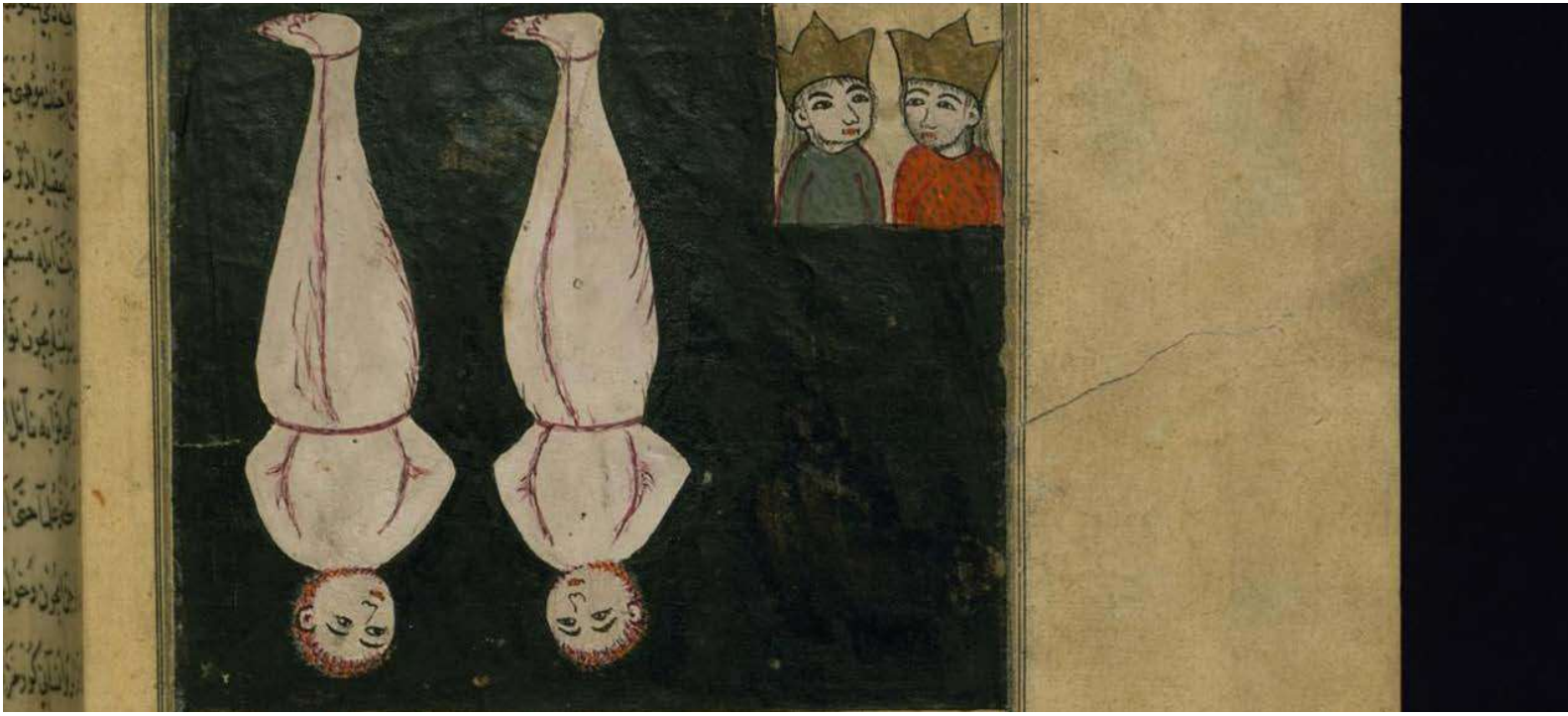
Nitekim ifadenin bu anlama gelebileceğini, yüce Allah'ın aşağıya alacağımız şu ayet de delalet etmektedir. Rabbimiz şöyle buyuruyor:

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ

Böylece biz, her nebiye insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. (En'âm 6/112)

Burada konuya dair karine veya ipucu, ayette geçen (Çünkü insanlara sihri/büyüyü öğretiyorlardı) anlamındaki (يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ) cümlesidir. Çünkü burada ayet, onların söz konusu büyüleri halka öğrettikleri açıkça ortada olduğunu gösteriyor. Kaldı ki bu cümleden hemen sonra gelen (Lâkin şeytanlar kâfir oldular) manasındaki (وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا) cümlesi de bu

1 M. Derviş el-Hut, agk s:312, h:1642; Süyuti, ed-Dürer, h:494, s:222; Sehavi, Makasid, h:1274, s:462; Acluni, Keşfu'l-Hafa, h:2871, 1/396-397; Mevariduzzem'an, 425; İbn Sün-ni, Amelu'l-yemi Velleyle, 244; Münziri, el-Terğib ve't-Terhib, 3/111; Taberî Tefsiri, 2/427 vd.; Temyiz, 180; ed-Dürri'l-Mensur, 1/97; Ahmed b. Hanbel, Müsned, h:6178, 2/134; İbn Hibban, Sahih, Tarih, h:6153, 3/4.

manaya delalet etmektedir. İşte ihbar, bir konuda bilgilendirme ve haber verme anlamında olan bu türden bir istidrak, bir açıklama, büyüü öğretenlerin şeytanlar değil, insanlar olduğunu göstermektedir. Çünkü cinlerden olan şeytanların kesin olarak kâfir oldukları açıktır, ortadadır ve bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla bilinen bir gerçeği yeniden haber vermenin, bildirmenin bir manası bulunmamaktadır, buna ayrıca ihtiyaç da yoktur.

Kaldı ki yine konu hakkında İbn İshak diyor ki: "Süleyman (a) ölünce, şeytanlar kasten hemen harekete geçtiler ve türlü türlü büyü çeşitlerini kaleme alarak şöyle demeye başladılar: 'Kim, şöyle bir şey elde etmek istiyorsa, o halde o kişi, şunları ve şunları uygulasin' diyerek çeşitli büyü veya sihirle ilgili tılsımlar, efsunlar, işaretler kayda aldılar. Sonuna da, Süleyman'ın (s) mührünü taklit ederek ona benzer bir mühür hazırlayıp, yazdıklarının altını mühürlediler ve bunları Hz. Süleyman'a nispet ettiler. Sonra da, yazdıklarını bir yerlere gömdüler. Bunun sonrasında ise, halkın arasında konuyu yayarak, Süleyman'ın (a) onu bir yerlere gömdüğünü dile getirdiler. Ancak kendilerinin, Süleyman tarafından o bilgilerin nerede gömülü olduğunu bildiklerini ve gömülü olan yeri de kendilerine gösterebileceklerini söyler oldular. Nihayetinde halkı o bilgilerin gömülü olabileceği yerlere, kendilerince yönlendirdiler. Halk, gömülü olan o yerlerden, sözkonusu kitapları ortaya çıkardılar. Artık bundan böyle yahudiler, 'Süleyman meğer bir büyücüden başkası değilmiş, o şimdiye kadar ne yaptıysa bunlar sayesinde yapmış-

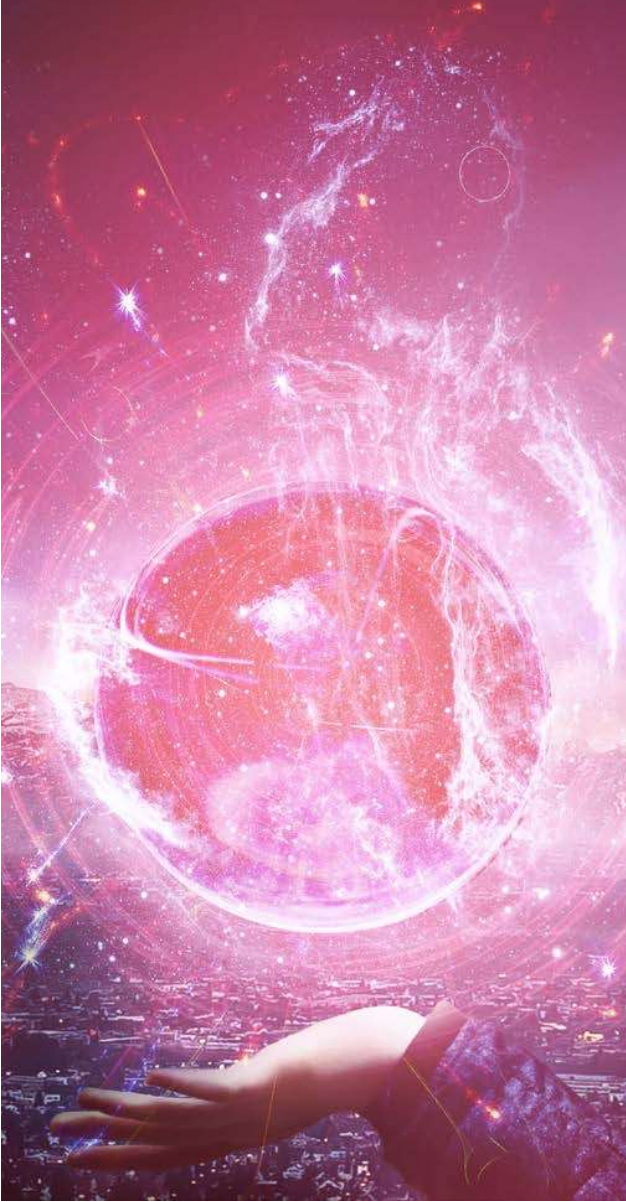
tır' diye halkın arasında bunları yaymaya başladılar.

Söylenenlere göre Asaf b. Berhiya, Hz. Süleyman'ın kâtibi olarak, kendisine verilen yazma emri gereği, hikmetli şeyleri kayda geçirir ve yazdıklarını da, gelecek nesiller yazılanları bulup çıkarsınlar diye Hz. Süleyman'ın kürsüsünün/tahtının altına gömerdi. Süleyman (a) ölünce, insan şeytanları, tahtın altında gömülü bulunan yazıları çıkarmak için hemen harekete geçtiler. Buldukları o kitap satırları arasına sihri ve küfrü gerektiren şeyleri yazdılar. Böylece hepsini Hz. Süleyman'a nispet ettiler. Artık bundan böyle yahudiler, "Süleyman kâfir idi"² der oldular.

Süleyman (a), Yehuza'nın torunlarından olan Yesi'nin oğlu olan Davud'un (a) oğludur ve kendisi İsa'dan önce (1032) yılında dünyaya gelmiştir. Hz. Süleyman'ın vefatı ise (İ. Ö. 1014) yılında Orişelim kentinde babası Hz. Davud'un vefatından sonra gerçekleşmiştir. Davud (a) kendi döneminde hem nebi/peygamber idi, hem de İsrailoğullarının kralı idi. Hz. Süleyman döneminde ise İsrailoğullarının mülkü/krallığı oldukça büyüdü. Beytu'l-Makdis'te Mescid inşa edilmesi emrini verdi. Kendisi hem kral, hem Nebi/peygamber idi, Hakîm/bilge bir kişi olmasının yanında aynı zamanda şairdi. Ülkesi için çok büyük bir donanma, deniz filosu sağlamıştı. Deniz aşırı ülkelere gemilerle yolculuk yaparlardı. Doğu Afrika'nın en uzak noktalarına dek ulaşabilen bir güce sahip bulunuyordu.³

2 İbn Aşur, Tefsir (1/608-626), Bakara, 2/102.

3 İbn Aşur, et-Tahrir ve'l-Tenvir tefsiri, 1/608-626.

İbn Aşur'un belirttiğine göre, ayette sözkonusu edilen "şeytanlar" ifadesinden kasıt, Yahudi din adamları olan Hahamlardır. Çünkü bu takdirde sözkonusu olan bu hüküm, yahudilere özgü olan hal ve davranışlarından ileri gelen bir durum idi. Yahudiler kendi kitaplarında Birinci krallar dönemi bölümünde Hz. Süleyman'dan söz ederlerken, onun küfre girdiğini ve Mısırlı hanımlarının etkisiyle Mısır tanrılarına tapıldığını ileri sürmekte olduğunu dile getirmiştir."⁴

4 İbn Aşur, agk, 1/608-626.

Sihir

Sihir ya da Büyü: Hokkabazlık, göz bağcılık gibi birtakım el çabukluğuna bağlı hareketlerle gizledikleri birtakım hile ve tuzaklar yoluyla bakanlarını, sihrin ya da büyü'nün insanlar üzerinde etki bırakan birtakım gizli güçler olduğu zannına kapılmalarına sebep olan yanıltıcı ve aldatıcı şeylerdir. Kaldı ki etki konusu gizlidir. Nitekim yüce Allah bir ayetinde şöyle buyuruyor:

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ، لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا
بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

Onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çık-salar, yine de «Gözlerimiz boyandı, daha doğrusu bize büyü yapılmıştır» derler. (Hicr 15/14-15)

Dikkat edilirse bu ayette de sihir, "gözlerimiz boyandı, bize büyü yapılmıştır" diye ifade edilmiştir. Demek ki büyü yani sihir, gerçeğe dayanmayan, göz boyamaya dayalı olan el çabukluğu ile ilgili bir şeydir. Bunun içindir ki, sihir, mutlak bir anlatımla aldatma anlamında da kullanılan bir kelimedir. Nitekim bir çocuğun veya bir bebeğin eline verilen güzel bir oyuncak sebebiyle çocuk o kadar sevinir ki, çevresindekiler: "Çocuk adeta büyülendi" diye söylerler. Demek ki sihrin ya da büyü'nün gerçekte bir değeri yoktur, çünkü hile, tuzak ve aldatmaya dayalı olan bir şeydir.⁵

Sihir olayının çok eski medeniyetler, uygarlıklara dayanan bir geçmişi bulunmaktadır. i. ö. Sihrin, büyü'nün Keldanilerle Babilliler arasında oldukça yaygın olduğu bilinmektedir. Nitekim Mısırlılar arasında da özellikle (i. ö. 3951-3703) dönemleri arasında Firavunların beşinci ve altıncı aileleri çağında büyü çok yaygın halde idi. Arap toplumları arasında da sihir konusunda çok geniş hayallerle konunun ele alındığı da bilinen bir gerçektir. Sihir hakkında şu bir alıntı ile sihir konusunu kapatmak isterim. Şöyle ki:

"Eski kavimlerin çoğu sihre inanırlardı. Bu yüzden sihir, dini inançlarla tamamen karışmış durumda idi. Bu sebeple sihirbazlar halkı kandırıyorlardı. Sihir çeşitleri şöyledir:

5 Sihir ya da büyü hakkında İbn Aşur, bu ayette ilgili olarak tefsirinde, dipnotta da işaret edildiği gibi bir hayli açıklamalara yer verilmiştir. Konunun uzamaması için, bu kadarlık bir açıklama ile yetindik.

(1) Keldânîlerin sihri: Bunlar yıldızlara taparlar, kâinatı idare edenlerin yıldızlar olduğunu, hayır ve şerrin onlardan geldiğini, semavî güçlerin yerdeki güçlerle birleşmesi sonucu mucizeler meydana geldiğini söylerlerdi. Bunları irşat için Allah, Hz. İbrahim'i gönderdi. Bunlar da kendi aralarında üç fırka idiler:

a) Eflâk ve yıldızların ebedî olduğunu söyleyenler ki, onlara «Sâbie» denilir.

b) Eflâkın ulûhiyetine inananlar. Bunlar, her felek için yerde bir put yapmış ve ona hizmet etmiş putperestlerdir.

c) Eflâkı ve yıldızları yaratan birisi olduğunu ve bunun onlara yeryüzünü idare etme hakkı verdiğini söyleyenler. Bunlar yıldızları aracı kabul ederlerdi.

(2) Ruh gücüne dayanılarak ortaya konan sihir: Buna göre insan ruhu tasfiye ile icat etme, öldürme, diriltme, bünye ve şekilde değişiklik yapma gücüne ulaşır.

(3) Ruhanî varlıklardan faydalanılarak yapılan sihir: Bu da muska yapmak ve cinlerden yardım almak gibi şekillerle uygulanır.

(4) Göz boyamak şeklinde yapılan sihir: Hokkabazlık, el çabukluğu ve benzeri davranışlar gibi.

İslâm âlimleri, sihrin birinci ve ikinci şekline inananların kâfir olduklarında ittifak etmişlerdir. Ancak, ayette bildirildiği şekilde, yaratıcının Allah Teâlâ olduğuna inanarak ve kötülükte kullanmamak şartıyla sihir ilmini öğrenmekte beis yoktur. Yahudiler arasında büyü yaygın idi. Bu yüzden Hz. Süleyman'ın büyük bir büyücü olduğunu, hükümdarlığı büyü ile elde ettiğini, hayvanlara ve cinlere büyü ile hükmettiğini söylerler ve buna inanırlardı. Hz. Süleyman Kur'an'da peygamber olarak tanıtılınca «Muhammed Süleyman'ı peygamber sanıyor, halbuki o bir büyücüdür» dediler.”⁶

Kaldı ki Resulullah (s) da bir hadislerinde: “Doğrusu bazen öyle sözler var ki, insanın aklını başından alacak derecede büyüleyicidir”⁷ diye buyurmuştur.

6 Bak: Türkiye Diyanet Vakfı Meali, Bakara, (2/102.) ayetle ilgili dipnot.

7 Ebu Davud, Edeb, h:5007; Buharî, h: 5146 ve 5767. Hadis ayrıca birçok kaynaklarda da yer almaktadır.

Fitne

Fitne: Bu kelime öyle bir lafızdır ki, birçok manaları kapsamaktadır. Dolayısıyla her türlü rahatsızlık veren şeyler, hastalıklar, ıstıraplar, huzursuzluklar, mal ve can ile ilgili meydana gelebilecek olan adaletsizlikler türünden olan şeyler, kanun ve nizam tanımaksızın rahatsızlık oluşturan her şey fitne ifadesi içerisinde yerini alır. Bu kelime kimi zaman genellik ifade eder, kimi zaman da özellik içerir. Duruma göre kelime neye izafe edilirse, onunla ilgili fitne ve huzursuzluk, adaletsizlik akla gelir. Örneğin mal fitnesi, Dinde meydana getirilen fitneler bu neviden fitnelerdir.

Fitne kelimesi aynı zamanda denemek, imtihan etmek, sınamak, elekten geçirmek, ince eleyip sık dokumak, özü, posadan ayırmak manalarını da içerir. Nitekim altın madenin ateşte eritilerek posasından ayrılmasına da fitne denir. Kaldı ki yüce Allah şöyle buyuruyor:

وَاغْلَبُوا آتَنَّا أَمْوَالَكُمْ وَأَوْلَادَكُمْ فِتْنَةً

Biliniz ki, mallarınız ve çocuklarınız birer fitne/imtihan sebebidir. (Enfâl 8/28)

Bir başka ayette de Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

وَلَقَدْ فْتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

Andolsun, biz onlardan öncekileri de imtihan etmiştik. (Ankebût 29/3)⁸

وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ

Fitne çıkarmak/terör estirmek adam öldürmekten daha kötüdür (Bakara 2/191)

diye de buyrulmuştur.

Nitekim el-Cessas da “Ahkamu'l-Ayat” adlı eserinde fitneyi: “Bir şeyin durumunun ve vaziyetinin hayır/iyilik ve şer /kötülük açısından ortaya çıkması, açığa vurulmasıdır” diye açıklamaktadır.

O iki meleğin ya da kralın halka: (إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ) Biz ancak bir fitneyiz, sakın yanlış inanıp da kâfir olmayasınız.) cümlesinde yer alan (إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ) Biz ancak bir

8 Ankebût, 29/3.

fitneyiz) ifadesi, oldukça abartılı bir anlam içeren bir ifadedir. Çünkü halkın sihir ve büyü gibi şeylere inanarak yanlış sapmaları, sihirle ilgili bilgileri öğrenme çabalarına girişmeleri sebebiyle, adeta onların kendileri fitne mekanizması haline gelmiş olmaları anlamında çok tehlikeli bir durumun oluşmasına, bela, felaket ve musibetlerin yaygınlaşmasına neden olabilecek bir yok oluşa gidiş olmaktadır. Nitekim çağımızda geliştirilen ve elde edilen birçok buluşlar, bilgisayarlar kanalıyla gönderilen virüslerin neden olduğu ve olacağı büyük felaketler de fitne kavramı içerisinde yer alır. İlim, iyi ellerde çok güzel hizmetlerin ve yararlı işlerin meydana getirilmesine yaradığı gibi kötü ellerde de bu, birçok fitnelere, felaketlere ve yıkımlara sebep olabilir, nitekim olmaktadır. İşte bunun içindir ki, bunların tehlikelerinden korunabilmek için de buna bağlı olan bilgileri öğrenmenin herhangi bir sakıncasının olmamasının yanında, belki birçok hayırlı hizmetlere de kapı açar.

Nitekim Fetö ve benzeri akımları bu bağlamda değerlendirmemiz, bunların dini de alet olarak baştan ayağa sırf fitne oldukları manasını bunlara uyarlamakta herhangi bir sakınca olmasa gerektir.

Dolayısıyla ayetin bu kısmının sonunda (فَلَا تَكْفُرْ/Sa- kın sihri öğrenerek hem kendin küfre girme, hem de başkalarının küfre girmesine sebep olma) anlamında olup, sihri, büyüü kötülük için öğrenmenin küfür olduğuna dikkat çekilmektedir.

İşte meleklerin veya iki kralın, iki salih kimsenin sihirle ilgili ilmi öğretirlerken, zaten çok yaygın hale gelmiş olan ve fitne denecek dereceye ulaşan bu salgın hastalığın önüne geçilmesi maksadıyla, yüce Allah'ın, onları bununla görevlendirdiği şeklinde de yorumlayanlar bulunmaktadır. Ben de kanaat olarak bu görüşe katılmaktayım. Nitekim Keşşaf müellifi, müfessir Zemahşerî de "Sakın küfre girme" anlamındaki cümleyi, "Sihrin, büyüünün hak olduğuna inanarak sihir ilmini öğrenmeye sakın kalkışma, çünkü böyle bir inanç ile sihir ilmini öğrenmek küfürdür" diye açıklamaktadır.

Bu arada 101. ayetle ilgili bazı açıklamalara değinmeden geçemeyeceğim. Çünkü bu ayette yüce Rabbimiz: **Allah tarafından kendilerine, yanlarında bulunan tasdik edici bir Resul/Elçi gelince ehl-i kitaptan bir gurup, sanki Allah'ın kitabını bilmiyormuş gibi onu arkalarına atıp terkettiler** buyurmaktadır.

Bu ayet, yahudilerin bir başka özelliğinden de söz etmektedir. O da bunların bâtıl olan birçok yollara sapmalarının yanında, bir de Hak olarak gönderilen kitabı arkalarına atmaları, hiçe sayıp dikkate almamalarıdır. Burada sözkonusu edilen Kitap Kur'an'ı Kerim'dir. Çünkü Yahudiler, karakterlerine uygun olarak tüm peygamberlere ve onlara indirilen kitaplara karşı sergiledikleri tavır açıktır, ortadadır. Kendi kitaplarına karşı olan tutumları ortada olduğu gibi diğer peygamberlere gönderilenlere karşı da inkârcı bir tavır içinde idiler. Nitekim Hz. Süleyman'ın ölümünden sonra kendilerinin uydurdukları sihir içeren kitapları gündeme sokmuşlar, Hz. Süleyman'ı büyücü olarak yaymaya çalışmışlar. Bu sapık inançlarını, Resulullah (s), resul olarak gönderilene ve Kur'an'ın Hz. Süleyman'ı temize çıkarıp onun bir büyücü olmadığını açıkça bildirene dek hep sürdürmüşlerdir ve ne yazık ki hala da sürdürmektedirler.

İndirilen bu ayetler onların hile ve tuzaklarını ortaya çıkarınca bu defa İslam'a, Kur'an'a, Resulullah'a (s) ve Müslümanlara karşı düşman kesilmişler. Bugün de hala o düşmanlıklarını ve fitnelerini, seçilmiş kavim yalanları ve ta kıyamete dek kendilerine vadedilmiş topraklar uydurmalarıyla aynen devam ettirmektedirler. İşte bu iki ayetin (101-102) asıl dikkatimizi çekmek istediği nokta burasıdır. Bu amaçla onların sihir dahil daha ne gibi yol ve yöntemler deneyeceklerine de Rabbimiz dikkat çekmekte ve bizi bu konuda uyar-maktadır. Nitekim onlara hizmeti, köleliği kendilerine bir şiar edinmiş olan Fetöcülerin Kur'an'ı, Ezanı tahrife kalkımları, Yahudi ve Hristiyanların kulu kölesi haline gelmeleri de herhalde böyle bir büyülenmenin bir acı sonucu olsa gerektir.

Sonuç

Konuyu özetleyecek olursak şu hususları kardeşlerimizin dikkatlerine sunmak isteriz. Şöyle ki:

1- Rivayetlerin varıp dayandığı son kişi Yahudi Ka'bul Ahbar'dır. Bundan öteye, Resulullah'a varıp ulaşan bir rivayet değildir, sahih olması ise asla söz konusu bile değildir.

2- Ne Yazık ki Süyutî, Aclunî, İbn Hacer Askalanî gibi zatları ileri sürerek, bunların hadisler hakkındaki de-

ğerlendirmeleri, hadis otoriteleri olmaları hasebiyle söylediklerine itibar olunur ve fakat "Razî, Beyzavî, Kurtubî, Kadı İyaz ve benzerlerinin rivayet hakkında ileri sürdüklerine itibar olunmaz, çünkü bunlar hadis hakkında otorite değildirler" diyerek aşağılayan zevatin bu görüşlerine sadece acı bir tebessümle karşılır.

Oysa Aclunî, ilgili eserinde, Rüyada Resulullah'ı görüp ondan hadis rivayet olunabilir, hatta rüyada Resulullah'ı (s) görmek, sahabî olma vasfını kazanır diyen zihniyetlerin nesine güveneceğiz. İmam Süyutî gerek tefsiri hakkında olsun, gerek Câmiu's-Sağîr adlı hadis kitabı olsun, bu eserlerine sadece sahih rivayetleri aldığını, mevzu ve zayıf hiçbir rivayete yer vermediğini, söyleyip Mevzu rivayetlerle ilgili yazmış olduğu "el-Leali, ..." adlı eserinde de mevzu diye kaydettiği rivayetlere ne diyeceğiz. Kendisiyle çelişen Süyutî'nin nesine itibar edeceğiz. Elbette bu insanların bize bıraktıkları çok değerli ve önemli eserleri de vardır. Böyle eserlerini var olması onları La Yuhti/hata işlemez kabullenmek en büyük hatadır. Konuya dair verilecek çok örnekler olmakla beraber sadece bununla yetineceğiz.

3- Kadı İyaz, bu rivayete yönelttiği tenkitler sebebiyle o ve benzerlerinin, bunlar hadis bilmezler diye dışlanıp tu kaka edilmeleri ilmiliğin nesine uyar?

4- Hadisin ravilerinin Buharî ve Müslim'in kendilerinden hadis rivayet ettiği ravilerden olmaları, o rivayetin sahihliği için bir delil midir? Bu raviler ne kadar sika-dır diye söylemiş olsalar bile gökten zembille inmiş masum kişiler midir? Yoksa haklarında vahiy mi bulunmaktadır? Yüce Resulünü yüce Kitabında uyardığı halde, bu ravileri günahsız, suçsuz ve masum kabul etmek en başta yüce Allah'a karşı inançlarında bir zaaf olduğunu bilmemiz gerekir. Hiçbir hadis kaynağı yoktur ki sahihlerinin yanında içinde zayıf ve mevzu rivayetlerin de yer aldığı olmamış olsun.

5- Kadı İyaz, Şeyh Cemaleddin el-Kasimî, İbn Atıyye ve benzerlerinin eserlerinde bu rivayeti tenkit etmelerinden ötürü, bunların hadis bilmediklerini söyleyerek dışlamaya gayret ve çaba göstermenin ne anlamı olabilir ki? Güneş hiçbir zaman balçıkla sıvanmaz ve gerçekler de hiçbir zaman üstü kapalı kapanmaz.